

ԺՈՂՈՎՈՐԻ ԶԱՅՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՀԱՍԱՐԱՎԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԸ

Օրգան Հայ Ժողովրդական Կուսակցութեան Կենտրոնական Կոմիտեի

Սնվարդութիւնը բաց է ամեն օր առ. ժամը 9-ից մինչև 3-ը, Յօդուածները պէտք է գրուած լինեն պարզ և մի երեսի վրայ: Յօդուածները կարող են ներթարկուել փոփոխման և կրճատման: Ընդունուած յօդուածները, որոնց տակ չէ գրուած վարձատրութեան պահանջ՝ կը համարուեն ձերի:

Գ Ի Ն Ն Է
1
Ռ Ո Ւ Բ Լ Ի

Յայտարարութիւններն ընդունուած են ամեն լիզուով՝ առաջին երեսում 1 ուրբ., իսկ վերջին երեսում՝ 75 կոպ. Բժիշկները և աշխատանք փորձողները համար որոշ գեղջ. Մահազգի համար 25 ուրբ. Յայտարարութիւնները նոյն օրուայ թերթի համար ընդունուած են մինչև ժամը 2-ը:

ՅԱՐՈՒՆԱԿՈՒՄ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹ.
ապրիլի 1-ից
ԺՈՂՈՎՈՐԻ ԶԱՅՆ
ՕՐԱԹԵՐԸ
ԲԵՃԵՆՈՐԴԱԳՐՈՒՄ Է:

1 ամիս	18 արբ.
3 " "	50 " "
Հատուական	1 ուրբ.

Հասցեն՝ Тифлиси, Гановская ул. д. № 3
Գրասենյակը բաց է ամեն օր առա. ժամը 9-ից մինչև 3-ը, բացի կիրակի և առիթներից: Телефонъ 16-90.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏ. ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
սրանով յայտարարուած է, որ հաշտարար բաժանմունքների և քննական շրջանների համար հարկաւոր են
հաշտարար դատաւորներ և քննիչներ
Յայտարարութիւններն ընդունուած են ամեն օր 9-11 առա. օրը: Գրքերը գտնուելի փող. № 23, թիֆլիսում: 0-4

ԹԻՖԼԻՍԻ ԿՐՈՒԺՕՎԻ ԹԱՏՐՈՆ
(Головникий проспект)
Շարժ. մայիսի 10-ին երեկոյան 8-ին
Խուլու և Արեժի Հայրենակց. Միութիւնը յօդուած գաղթականութեան կը սայ ՇԻՅՂ, ԷՏՆՈՐԿՈՒՅԻԿ

Ե Ր Ե Կ Ո Յ Թ
Յայտնի գրող Վրթ. Փափազեանը կը բանախօսէ «Տպագրութիւններն Նուրուց»: Օպերային երգչուհի Մանգուսեան կը կրթէ կրթչապագէտ Ա. Տեր-Յովսէփեանի օրիփնայ երգերն ու սովորանքները: Մ. Սողոմոնեան կարտասանէ ուսանող լիզուով Յ. Քուստանեանի «Մի կաթիլ մեղր»: Կը լինեն արտասանութիւններ Մեծ-Սեօզիթի, Ղազարշու, Գեօղբուզի, Մոզկաշի, Նիփի և Վարդաշի բարբառներով: Զուլթակահար Իօաննիս Մարտիանեան կը նուազէ Գրեկոսիցի. կը կրթէ քննական ժանրի սրանջ. երգչուհի Էլիզան
Կը բնագրուեն տեղական տիպիկ պարեր, կը լինի սագանդար, կը խաղացուեն շարժիչ բարանի: Զան-գիւլում, ժողիկներ և այլն: Կը ցուցադրուեն Մ. Սողոմոնեանի էստրադայիկ ալբոմը:
Կը լինեն պարեր և բուֆլու մինչև զինուորայ ժամը 4-ը. տեղերի գինը՝ 30-ից մինչև 5 ւ.:

ՀԱՅ ԱՐՈՒԵՏԱԳԵՏՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍԸ
Փակուում է կիրակի օրը երեկոյան
ՍՈՒՏԲԸ 3 ՌՈՒԲԼԻ
Գոլովնիսկի պր., № 10.

Բ Ժ Ի Ծ Կ
Խ. ԷՅԷՐՉԵԱՆ
Նախկին ասիական Պարիզի Hôte-Dieu պրոֆ. Gilbert-ի կլինիկաների, մասնագէտ թոքերի, սրտի, ստամոքսի, լիարդի, աղիքների և երիտաչոց հիւանդութիւնների Մեթոդիկ բժշկուած թոքախոտի, պլեթիթի, բրոնխիթի, անոթախոթի, լիարդի ուռեցքի, arteriosclerosis-ի (շնչարկուների կարծրանայ) անոթական անկարգութեան (էմբոլիաներ), Արտա. բժշկուած գլխացաւի կերպարութիւն ընթացիկ մասնագէտ արտի հիւանդութեան համար: Ընդունելու ժամը առա. օրը ժամը 10-11, երեկոյան 8-9, 7, կիրակի օրերը միայն 10-11, Հասցե՝ Միքայելեան փ. № 41, 100-22

Բ Ժ Ի ՌՈՒՐԳ
Գ. ՏԵՐ-ՆԵՐՍԵՍԵԱՆԸ
Վերադարձել է թիֆլիս և վերանորոգել հիւանդների ընդունելութիւնը «Գրանդ-Հոտել» հիւրանոցում, ժամը 6-7 երեկոյան: 30-2

ԱՍՕԹ ՁԵՁ ԵՒ ՆԱԽԱՏԻՔ
Փորը ազգ էինք՝ տարածուած աշխարհի բոլոր անկիւնները: Հայ էինք, բայց հայկական ոչինչ չուէինք, նմանուած էինք նրանց, որոնց կողքին կեանք էինք վարում: Եկա համաշխարհային պատերազմը, ցնցեց բոլոր աշխարհը, մեր

ազգի կէան էլ պոկեց կողքից և ոչնչացրեց: Ով խեղճ էր, անկասաւ, ով հար ունէր՝ փախաւ, փախաւ և այն էլ խուճապի ճանապարհին կամ օտար երկրի տակ չբացաւ:
Անկարան ժողովուրդ էինք, իբր չէինք լսում: Երբ պէտք էր թողնէին պաշտպանել, լքում էինք նրանց և խոյ սալի մեր մարդկային պարտականութիւնը: Մեղ նման թոյլ, անպէտք և անմիաբան էին նաև մեզանից զուրա եկած կազմակերպութիւններն ու հասարակական հաստատութիւնները: Երբ նրանք այս կամ այն հասարակական գործը կատարելու համար ժողովուրդից ներթափանցեցին էին ուղուած և ի՞նչ պահանջուած օգնութիւնը ստանալու համար մեզանից նրանք զիմում էին կապիտալի մենք տալիս ու փախչում էինք: Եթէ կամաւոր կերպով էին պահանջուած մեզանից, խոյ էինք տալիս և թանկուած: Որտեղ պէտք էր՝ չէինք տալիս և շատ խուճում էինք, որտեղ պէտք չէր տալու՝ տալիս և հաշի չէինք պահանջում: Ով չգիտէ խուճապից առաջ տիրող մեր գաւառի պատմութիւնը: Ազգային Սորոսը կար, բայց դանազան խմբակներ օգտուելով խուճար միջնորդաց, շահագործելով հաստատութիւնների անունները, «Կրտսերի բռնցք» զրին հասարակութեան վրայ, հաւաքեցին, հաւաքեցին և մինչև իսկ սպանակիրով ստան այն ժամանակի կը թշուառ տաք փողոցներում էր, իսկ գաւառացի ժողովուրդը կը կրթէր ինքնուրուի փախուստի էր ելել նրանք կողպտեցին ժողովուրդը, որովհետև շատ լաւ գիտէին, որ գործունեն մի հասարակութեան հետ, որը միշտ տուել է և մտացել և որից միշտ պոկել են, բայց հաշի չեն տուել նրան: Հաշի չեն տուել, որովհետև նա ինքը հաշի չի պահանջել, իսկ կըր առիթ է եղել խօսելու, փողոցների անկիւններում կանգնած աչք նոյն հասարակութիւնը բողբոջել է, որ իր կազմակերպութիւնները իրենց կատարածի և ունեցածի մասին հաշի չեն տալիս:
Անցեալ մայիսին, հայ հասարակութեան մի ստուար մասը հենց իր փողոցում ապրող և իր հոգով մտաւոր կազմակերպութիւնները անշնորհքութեան և իր պարտականութիւնների թերի կատարման պահանջով թողեց ամեն կայք ու կարողութիւն և փախաւ, զնաց Անդր-կովկասի սահմաններից դուրս: Օտար երկրի տակ գործող կազմակերպութիւններն ու մարմինները նոյնպէս անպէտք և անպիկար զուրա եկան և կըր այդ բանը բացալու էր փախչող հասարակութեան համար, նա իր դեմոկրատիկ սեփական մարմինը տեղեկեց ու պարտաւորութիւն զրին նրա վրայ վարելու իր կենսական և անհրաժեշտ գործերը: Արդեօք նրա անհրաժեշտ մարմինը կարողացան ճշտութեամբ կատարել իր վրայ դրուած պարտականութիւնները: Եղան օգտակար այն մասնային համար, որի անունից գործում և խոսում էր՝ այդ բանը պարզելու և հասարակական գաղափարների կարգաւորելու համար նոյն այդ մարմինը հայրենիք վերադարձողների մի որոշ քանակութեան հետ զբաղվ թիֆլիս: Ուղեց հաշի տալ նրանց, որոնց համար գործել էր և նրանց, որոնց կարգաւորելու տակ կուէին տանջուած են և հիւժուած Կովկասեան լիւններին այն կողմը փողովի կանչուող հասարակութիւնը թերացաւ և չներկայացաւ ընդունելու իր հաշիները: Նա երկրորդ անգամ հրաւիրուեց լսելու համար իր հարազատների մի տարուայ ընթացքում բաշած անմիաբանների պատմութիւնը, ուսումնասիրելու համար նրանց դատուած երկրի քաղաքական կեանքի պատմութիւնը և մտածելու իր հարազատների, տանջուած ու մերկացած հայրենակիցների վերադարձի մասին: Այն, նա հրաւիրուեց կոչելով ու յայտարարութիւններով ժողովի և ինչ, ժողովի դանիւնում, այնտեղ, ուր ներթափանցուած էր թէ մի հոծ բազմութիւն պէտք է լցուէր և իր հետաքրքրութեամբ ցոյց տար, որ ինքը զեռ ևս կենսունակութիւն ունի ապրելու, որ նրա մէջ դեռ ևս չի մեռել կարգաւորութիւնը, բայց, մեաղ, Արշին-Մալ-ալանների և զանազան հոգի ու միտք ապականող ներկայացուցիչների սիրահար այդ ամբողջ շուրջից մտնել այնտեղ, որտեղ պէտք է կարգաւորել մարտուղ փաստականութեան յուսահատութեան միջից բղխացող և լիզու առած բողբոջի և նկարագրի պատմութիւնը»:

Այն, կըր հասարակական որեւէ կազմակերպութիւն արհաւիրքների օրինին իր հարազատներին և դիմում և օգնութիւն ինքրում՝ մերժուած է և կըր օգնութիւն ստացած կազմակերպութիւնը իր արած գործերին, ստացած դրամները և բարոյական պատմութեան մասին ուղուած է հաշի տալ և իր խիղճը ազատել: չեն ընդունում: Ամօժ և նախապէս այդպիսի ժողովուրդին: Ամօժ և նախապէս թիֆլիսի հայ հասարակութեանը, որ ամբողջ պատերազմի ընթացքում, արհաւիրքների, օրերին, կտրուած պահեց իրեն, կըր հարկաւոր էր ազգի գոյութիւնը պահպանելու համար զը նա, կուէլ թշուառ զէմ և նրա ներխուժուած կանգնեցնել, նա իր տան փախուել անկիւններում թաղանուց, կըր հարկաւոր էր իր գոյութեան համար մարտնչող սակաւթիւ ուղևորուողների աջակցութիւնը ցոյց տալ: Նա իր գոյուած կողպեց, կըր հարկաւոր էր իր կազմակերպութիւններից հաշի պահանջել: Նա միայն փողոցների անկիւններում բամբասաններով զբաղուեց և այժմ էր հարկաւոր է, իր մեղքերի պատճառով, ստանալական ընկած, հողից ու ջրից կտրուած և հայրենիքից հեռու կարուած և մտքը փախուտականութեան վերադարձի մասին մտածել, նրա ներկայացուցիչների ձայնը լսելու՝ նա, միանգամայն անտարբեր, իր սեփական հաշիների ետեկը ընկած՝ կըր զարժեց:

Հազար ամօժ և նախապէս վերադարձած բոլոր այն քաղաքաւոր փախուտականներին, որոնք կըր գաղթականութեան էին, կողքից արցունքներ էին թափում և մեծ-մեծ խոստումներ տալիս, թէ իրենք վերադարձուով հայրենիք՝ իրենք կըր զանազան մեր անպէտք ու անշնորհք կազմակերպութիւններին, ստիպելով նրանց այնտեղ, հեռուէր հորիզոնում մնացած իրենց կըր զանազան ներգաղթի շուրջից ներկու Սակայն, կըր նրանք հասարակութիւնները զարակուցեցին և նրանց մարքերը նոյնպէս ապականուեցան, մտացան իրենց բաշած անմիաբանները և մտացան նրանց, որոնք սակաւին տանջուած և ապաստու են օգնութեան: Ամօժ ձեզ և նախապէս:
Յակ. Տեր-Յարութիւնեան

ԿԱՐԵՒՐ ԼՈՒՐԵՐ
Նուրար փառան ԵՒ Ա. Ա. հարոնեանը
Վիլսոնի մօտ:
Ընդհանուր գործադուլը Բազում:
Հայացումը Հայաստանում:
Զինակոչը Անգլիայում:
Զինաստանի պահանջը:
Բելա-Կուլակի կառավարութիւնը պարտուել է:

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐԸ ՎԵՐՋԻՆ ՄՕՏ
Կրտսերի հայոց դիմանալական միասին Պարիզից հեռագիր է ստացել, որ ապրիլի 12-ին Պօղոս Նուբար փաշան և Աւետիս Ահարոնեանը ներկայացուցել են նախագահ Վիլսոնին:
Մեզ հաղորդում են, որ Վիլսոնը տեսակցութեան ժամանակ Պօղոս Նուբար փաշայի և Ահարոնեանի հետ, յայտնել է, որ Միացեալ և ազատ Հայաստանի հարցը արգէն վճռուած է դրական կերպով, միայն մընուած է լուծել սահմանների հարցը:
Վերջինը բացառում է, որ արգէլին իր կողմից չէ եղել, այլ երկրային կառավարութիւնից, որին և վերաբերում են այդպիսի հարցերը:
(«Великая Россия» թերթի խմբագրատան առաջ տեղի է ունենում մի թուրքիկ միտինգ, ուր դատաւիտուած են ֆիզիքալիստներին, սամուսիսիկներին և առաւել ևս Բիչինս:
Միտինգում հասարակութիւնն իր անբաւականութիւնն է յայտնում Պարիզից լինողները շտապակցելու համար և այս մասին գրաւոր բողբոջ է կազմուած, որ և ներկայացուած է համաւորական բանակի հրամանատարութեանը:
Վերջինը բացառում է, որ արգէլին իր կողմից չէ եղել, այլ երկրային կառավարութիւնից, որին և վերաբերում են այդպիսի հարցերը:
(«Вакинетъ»)

ՄԻԱՅԵՍ ԼՈՒՐԵՐ
Մեզ հաղորդում են, որ Վիլսոնը տեսակցութեան ժամանակ Պօղոս Նուբար փաշայի և Ահարոնեանի հետ, յայտնել է, որ Միացեալ և ազատ Հայաստանի հարցը արգէն վճռուած է դրական կերպով, միայն մընուած է լուծել սահմանների հարցը:
Վերջինը բացառում է, որ արգէլին իր կողմից չէ եղել, այլ երկրային կառավարութիւնից, որին և վերաբերում են այդպիսի հարցերը:
(«Великая Россия» թերթի խմբագրատան առաջ տեղի է ունենում մի թուրքիկ միտինգ, ուր դատաւիտուած են ֆիզիքալիստներին, սամուսիսիկներին և առաւել ևս Բիչինս:
Միտինգում հասարակութիւնն իր անբաւականութիւնն է յայտնում Պարիզից լինողները շտապակցելու համար և այս մասին գրաւոր բողբոջ է կազմուած, որ և ներկայացուած է համաւորական բանակի հրամանատարութեանը:
Վերջինը բացառում է, որ արգէլին իր կողմից չէ եղել, այլ երկրային կառավարութիւնից, որին և վերաբերում են այդպիսի հարցերը:
(«Вакинетъ»)

ՅԵՐԱՇԱՐՈՒՄ ԼԵՌՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ
«Набатъ» թերթը որպէս ամենավերջին լուր յայտնում է, որ լեռնականների հանրապետական կառավարութիւնը հասարակական կարծիքի ճնշման տակ հրաժարական է տուել: Իշխանութեան գլուխը ժամանակաւոր կերպով անցել է լեռնականների հողերը առաջնորդ Ալի-Հաջու ձեռքը, որ Դարբայի շրջանից է և միշտ սոցիալական շարժման պաշտպան է հանդիսացել: Թուական կոմունիստական կառավարութեան Դարգասանի նախագահական կոմիտեալը տեղափոխուել է Քեմալ-Պան-Շուրա և ձեռնարկել է նոր կարիքների կազմակերպութեան կամուսխանական առաջնորդները առաջադակ լեռնականների մէջ մեծ հեղինակութիւն ունեն: Ետագլով գումարուած է նախագահական կառավարութիւնը:

կան կոմիտեան, որից կախում է կարիքներ ընտրութիւնը:

ՂՐԻՄԻ ԲԱՆԱԿԻ ՅԱՁՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Բազում ստացուած նորագոյն տեղեկութիւններ համաձայն, Գոնի ձիւղոր գործերը գնդապետ Կարիսի տապալուելու մասին Ռեպինայա կայսրանի շրջանում շտաբէին կարմիր գործերին, որի ժամանակ վերցրել է 28 թնդանօթ, բազմաթիւ գնդացիներ ու գերիներ: («ԲԱԿԻՈՒՇԷՆ»)

ԳԵՆԵՐԱԼ ՇՎԻՏՆԻՑԻ ԵՎ ԵՎԵՆԵՐԸ

Ստացուած պաշտօնական տեղեկութիւնները համաձայն գեներալ Շվիտնիցի բոլորիկներ համար անսպասելի կերպով անցել է նրանց թիկունքը և բազմաթիւ աւար ձեռք բերել: Թշնամին, որ գրանուած էր Սարիա-Վասիլիկա շրջանում սարսափաւոր խուճապով փախուտի է դիմել զէպի հիւսիս Իգնատովկա Այստեղ բոլորիկներ ամբողջով յետ մղեցին Շվիտնիցի գործերը, աւելանալով օգնութիւն ստանալով անսպասելի կերպով արձակուելու թշնամու վրայ, շարից նրան, ամբողջ զինքը կողակները անխնայ կտորտում էին բոլորիկներին, իսկ առաւօտեան մնացածներին գերի վերցրեցին: Այս յաղթութեան պատճառով բոլորիկները յետ քաշուեցին Գոնի հիւսիսային կողմից:

ՏՐԱՊԻՉՈՒՆԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

Մինչև վերջին ժամանակներս Գոնի կիցները ոչինչ չէին ձեռնարկում Տրապիչոնի շրջանը մարտի տանկան մասերից, որոնք եկել էին Անգրկովկասի և կազմուած էին թէ յայտնի թէ ծպտեալ է միասնորոշից և եռանդուն կերպով զորքուած էին այդ շրջանում: Ընդհանրապէս Սրիտասարդ թիւրքերը իրենց բոլոր յուր դրել էին այդ շրջանի վրայ, Տրապիչոնից մինչև Էրզրում, ուր նրանք կենտրոնաց-

«ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԵՎ ՍԻՐՈՅ ՔՆԱՐԵՐ ԳՈՒԹԻՒՆ» ԳՐԻՔՑ

(Ուարինդրանա Տապիրից)

Նուէր Մ-ին Առաւօտեան եւ իմ ուղեւոր ծովը նետեցի: Ու գործն ճանկի խաւար յորձանքից տարօրինակ ձևի և գեղեցիկ իրեր: Նրանցից մի քանիսը փայլում էին ծպտի նման, մի քանիսը լուրում էին արցունքի պէս, միւսները կարմիր էին նարնջագույն այտերի պէս: Երբ ես ստան էի գտնում իմ շաւիղով, իմ սիրածը նստած էր պարսկալով և ծոյլ-ծոյլ գրկում էր ծաղիկ թերթիկները: Ես մի րոպէ վարանցի ու յետոյ նրա ուրբերի տակ զրի բոլորը, ինչ հանել էի ծովից, ու լուս կանգնեցին: Նա նայեց իմ որսին և սասաց. «Ի՞նչ տարօրինակ են: Ես չգիտեմ, թէ ինչի պէտք կը գան սրբանք»: Ամթով խոնարհեցի գլուխս ու մտածեցի: «Սրանք ձեռք բերելու համար ես չեմ մարտնչել և ոչ էլ գնել եմ շուկայից, սրանք նրան յարմար նուէրներ չեն»: Ամբողջ գիշերը այդ իրերը մէկը միւսի յետևից ես փոզոց էի նետում: Առաւօտեան եկան ճանապարհորդները: Նրանք հաւաքեցին այդ իրերն ու տարան իրենց հետևոր կերկրներ:

ընդ էին իրենց բոլոր ուժերը և զինուած մասերը: Յոնուտարի սկզբներին Գոնի կիցները Տրապիչոնի ուղարկեցին Ֆրանսիական միսիոնայի ներկայացուցիչ պ. Լեքսիէին, որը պէտք է քննէր այդ տեղի ընդհանրեաների դրութիւնը և մանրամասն գեղեցում անէր Գոնի կիցից հրամանատարութեանը:

Ապրիլի 17-ին, անգլիական հրամանատարութիւնը Տրապիչոն ուղարկեց 400 զինուոր հրամանատար կազմով, որպէսզի շրջանը մաքրի և ճանապարհ բանայ զէպի Հայաստանի խորքերը: Անմիջապէս Տրապիչոնից Էրզրում գնաց անգլիական մի սպայ՝ ձեռքակալելու Շեք-Քի փաշային: Բայց այդ նրան չաջողուեց, որովհետեւ Շեք-Քի առջուց նախազուշտացուած լինելով փախել էր զէպի վան: Անգլիացիք անմիջապէս վերադարձին տանկան իշխանութիւնը և հիմնեցին իրենց գեներալ - նահանգապետութիւնը: Սկսեցին տեղական բրիտանականները՝ գլխավորապէս յայտնիք ժանգարներու ի կողմակիցութիւնը: Անգլիացիները գալով ըսպէսին Տրապիչոնում կար ընդամենը 200 հայ:

Անգլիական հրամանատարութիւնը թող տուեց փախուտական հայերին վերադառնալ իրենց հայրենիք Տրապիչոնի վրայով:

Բաթումի մէջ եղած բայբուրդիները պատրաստուած են վերադառնալ: Տեղական ազգայնականութեան և փախուտականների կարիքները համար ամերկացիները Տրապիչոն են ուղարկել 25 հազար փութ հաց:

ԱՌԱՋԻԿԱՅ ԳՈՐԾԱԳՈՒԼԸ

Նաւթարգիւնարեքոնի կողմից հոլլեկտիւ պայմանագրերը չընդունուելու պատճառով, տեղական բանուորական շրջաններում այն համոզում է տիրում, որ հարցը խաղաղ կերպով լուծելու յոյս չկայ, ուստի ժամանակով զորքադուր, որ կարգ է շատ երկուստե լինել, որովհետեւ թէ բանուոր-

Անապատի թռչուն—սիրտս իր երկինքը քո աչքերի մէջ գտաւ: Այդ աչքերն՝ օրբան են արշալոյսին այդ ուղիք՝ աստղերի թագաւորութիւնն են:

Իմ կողմից խորատուգուցելն նըրանց խորհրուած:

Թող սուր ինձ միայն սաւաննի այդ երկնքում, նրա առանձնացած անհունութեան մէջ:

Թող սուր միայն կարեմ նրա ամպերը ու արարածի թեւեր նրա արեգակի շողերի մէջ:

Սիրում եմ քեզ, սիրելիք իմ, ներքի կողմից քո աչքերի մէջ գտաւ: Այդ աչքերն՝ օրբան են արշալոյսին այդ ուղիք՝ աստղերի թագաւորութիւնն են:

Իմ կողմից խորատուգուցելն նըրանց խորհրուած:

Թող սուր ինձ միայն սաւաննի այդ երկնքում, նրա առանձնացած անհունութեան մէջ:

Թող սուր միայն կարեմ նրա ամպերը ու արարածի թեւեր նրա արեգակի շողերի մէջ:

Սիրում եմ քեզ, սիրելիք իմ, ներքի կողմից քո աչքերի մէջ գտաւ: Այդ աչքերն՝ օրբան են արշալոյսին այդ ուղիք՝ աստղերի թագաւորութիւնն են:

Իմ կողմից խորատուգուցելն նըրանց խորհրուած:

Թող սուր ինձ միայն սաւաննի այդ երկնքում, նրա առանձնացած անհունութեան մէջ:

ները և թէ նաւթարգիւնարեքոնից չեն կամենում զիջել մէկմէկու:

Արդե՛ղ շանի կառավարութիւնը շատ մտահոգուած է սպտուող գործադուրով, որովհետեւ բանուորների արտադրութիւնը մի քանի գեղեցկութիւնները պարզապէս շարժելու ընդհանրեան է և այդ կարող է շատ լուրջ հետեանքներ ունենալ:

«ՅԵՐԲՅԱ» ԲԱՐՎԱՍԻ ՓԱՒՈՒՍԸ

Ապրիլի 23-ի գիշերը արթունական նաւահանգստից զէպի Լեւոնտան և փախել «ՅԵՐԲՅԱ» բարկաքը, նրան բռնելու համար յետևից ուղարկուեց Շեք-Քին նաւը, որ կրթի քաջ աւակին չհասաւ: «ՅԵՐԲՅԱ»-ն այժմ գտնուած է Լեւոնտանի նաւակայանում: Առում են, որ փախուտական նաւն իր հետ վերցրել է զինաթիւ արուած նաւերից վերցրած մեքենաների ու թնդանօթների մասերը: («ԲԱԿԻՈՒՇԷՆ»)

ԿՈՍՏՈՒՆԻՍ ԲԱՆՈՒՈՐՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մայիսի մէկը Բազում աստիճան կամար ընտրուած յանձնաժողովը, որ բաղկացած է կամուզիտներից, օրուայ լուրագնացիքից մէկին էլ յայտարարել է:

«Մահ կալայեղափոխականներին, կեցցէ նրանց դէմ վարած անխնայ կռիւնը:»

Բարեբաղդաբար արգարտատութեան ժխտարն այս իմանալով զառաջարկ էր եռանդուն «ընկերներին», ապա թէ ոչ այդ լուրագնացի հրապարակ գուրս գալը կարող էր Լեւոնտանի կողմից լինել: («ԲԱԿԻՈՒՇԷՆ»)

ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՅՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

Նովոզերկոսսկում կառուարական բանայի նոխածեանութեանը բացուել են պրոպագանդայի կուրսեր, որի ղեկավարն է Ա.Փանասիւր. դասախօսում է զնոպագանդայի սովորելիցը և պրոպագանդայի սովորելիցը:

Որպէս զի քեզ հեշտութեանը չճանաչեմ, դու ինչու ես ինձ հետ:

Կուրսացում ես ինձ քո ծիծաղի կայաններով, որպէս զի թագնես քո արցունքները:

Ես գիտեմ, գիտեմ քո խորամանկութիւնները:

Երբք չես ստում այն խօսքը, որ կուզէիր սակը:

Որպէսզի քեզ չփառաբանեմ, գուհազար ձևերով խուսափում ես ինձանից:

Որպէսզի քեզ ամբոխի հետ չըխառնեմ, դու ստանձինս ես կանգնում:

Գիտեմ, ես գիտեմ քո խորամանկութիւնները:

Երբք չես գնում այն շուրջով, որով կուզէիր գնալ:

Դու ուրիշներից աւել իրաւունք ունես, ահա թէ ինչու դու լուս ես: Թող կոտ ստատարեքութեանը գուհաբար ձևերով խուսափում ես ինձանից:

Երբք չես վերցնի այն, ինչ կուզէիր, որ վերցնես:

Ամբողջ օրը ես աշխատում եմ պակի հիւսել, բայց ծաղիկները ստնում և վայր են ընկնում: Դու նստած ես գաղտնի, հետեւում ես ինձը փորձող աչքերի ծայրով:

Հարցրու այդ աչքերին որ մտի

ԻՏԱԼԱՎԱՆ ԱՊՐԱՆԲ ԿԱՍԱՌՈՒՐԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԻ ՇԱՄԱՐ

Իտալիայից գուրս է եկել Լուկանիա Պրիմա նաւը բամբակէ և բրդէ ապրանքներով և ուղարկուել է զէպի Ռուսաստան: Կամուրական բանակը միջոցներ է ձեռք առել, որ նաւը գնալ զէպի Նովորոսիայի: («ՆԱԲԱԿՅ») շաւի

ՀԱՅ ՍԵՒ ԾՈՒՆԵԱՆ ՆԱՀԱՆԳՈՒՄ

Վերջին ժամանակները հացի պակասութեան պատճառով նւարարուելու հացի բացիտը կրճատուած է. օրական մարգագուրէ արուած է երեք քառորդ ֆունտ, իսկ ֆիզիքական ծանր աշխատանքներին 1 և կէս ֆունտ:

Կամուրական բանակը մտաբերս հացի վրայ հաստատուած գնեք է նշանակելու: Այլիքի փութը 37 ու, իսկ թիփ-ալիքի փութը 34 ուրբի: Միւսնոյն ժամանակ կարգադրուած է, որ նահանգը ներմուծուող ալիքից և ցորենից ոչ մի տուրք չառուի: («ՆԱԲԱԿՅ») շաւի

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԱՐՄԱԳՈՒՆԻ ԲԱԳՒՈՒՄ

Բոլոր հիմնարկութիւնները բաժանուած են խմբով: Առաջին խումբը գործու է կը սկսէ մայիսի 6-ին առաւօտ ժամի 10-ին, դրա մ, նաւ են «Էլեկտրական սոճի օրկարթիւն»-ը և ջրմուղը:

Ուրիշ տեղեկութիւնները համաձայն ընդհանուր գործադուրը կը սկսուի մայիսի 6-ին առաւօտեան ժամի 10-ին որին չեն մասնակցել ջրմուղը, ըսպանդանները, հիւանդանոցներն ու կօօպերատիւները:

Կը դադարեն նոյնպէս լրագրները, բայց «ՆԱՅԵՏԻԱ ՕՏԱԿՈՒՄ» թերթից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԻՒՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԻՍՍԻԱՅՈՒՄ

Հայաստանի գիւնացիտուած ներկայացուցիչը Արթըր շանու՝ Տ. Ա. Բեղդ-գեանը, ի նկատի ունենալով ապրիլ ամսին Բազում հայրի վրայ գուրս են հիւսում, թէ ոչ է մեղաւոր:

Ես ուզում եմ երգել, բայց ի դուր թագուն ծպտեղ զուգու է շուրթերից հարցրու դու նրանից իմ անախտութեան պատճառը:

Թող քո ծպտացող շուրթերը կրկնուով հաստատեն, թէ ինչպէս լստողի ծաղիկ մէջ արքայած մեղուից նուրթում մէջ:

Սրբից է ժամանակն է որ ծաղիկները փափին իրենց թերթիկները:

Թող սուր ինձ նստել քո մօտ և հրամայիր իմ շուրթերին կատարել այն, ինչ որ կարող է կատարուել լուսութեան մէջ և ստաղբի առկայից յոյսի առից:

Ես տեսնում եմ անի ամենախոր խօսքերը, ինչ որ ուզում էի քեզ սակը, բայց չեմ համարձակուում վախենալով, որ դու կը ծիծաղես:

Ահա թէ ինչու եմ ինքս իմ վրայ ծիծաղում ու զարդանիցս կատակ դարձնում:

Ես խաղում եմ իմ տանջանքի հետ, վախենալով, որ դու կը սկսես նրա հետ խաղալ:

Ես տեսնում եմ անի ամենաճշմարտ խօսքերը, ինչ որ ցանկանում եմ քեզ սակը, բայց չեմ համարձակուում, վախենալով, որ չես նաւարկում:

Ահա թէ ինչու եմ ծածկում նըրանց ստութեան քօղով, սակով մտածածիս հակառակը:

Ես ստիպում եմ, որ նշանքս անհիթիք երեայ, վալով, որ

գործադրուած անիրաւութիւնները, որպիսին կատարել են անպատասխանատու բանդաները, ներկայացրեց Արթըր շանի հանրապետութեան արտաքին գործերի նախարարին բողոքի մի յուշագիր, որով վճարահանապէս պնդում է դարբեցնել այդ անիրաւութիւնները, քննել կատարուած բոլոր զէպերը և յանցաւորներին դատարանին:

ՆՈՒՒՈՒ ԳԱՒԱՌՈՒՄ

Հայոց պարլումենտի ֆրակցիան ներկայ տարուայ ապրիլի 25-ին ներկայացրեց Արթըր շանի հանրապետութեան ներքին գործերի նախարարին նուազաւոր Վարդաշէն զէպի բնակիչներին խնդրել, խնդրելով միջոցներ ձեռք առնել այն բանութիւններին և ինքնահամար գործողութիւններին զէմ, որպիսին գործադրուած է տեղական վարչութիւնը ստարմիկներին ձեռքով խաղաղ ազգաբնակչութեան վրայ:

Պարլամենտական ֆրակցիայի այդ յայտարարութեան որպէս պատասխան՝ ներքին գործերի նախարարը դիտանաւորուող ուղարկեց ֆրակցիային իր Գանձակի նահանգապետին 23 ապրիլի № 3051 գրութեան պատճէնը ի տեղեկութիւն:

Պանձակի պ. նահանգապետին Նուսպ. Ուղարկելով ս, ա հետ Նուսպ գաւառի վարչաշէն զէպի բնակիչներին խնդրել, դիտանաւորուող, համաձայն որոշման պ. նախարարի օգնականին, խնդրում է ձեռք գերեզմանները 23 համարները 21 պահանջի փոփոխութիւնը: Այդ տեղեկութեան մէջ յայտնած է, թէ 23 համարները պահանջում է իր գործերի մէջ լրակատար ազատութիւն և նոյնպէս ազատութիւն սովորեցնելու օգտուելու գործում իր բոլոր կառուածներին մէջ, որովհետեւ նա համոզուած է, որ միայն այդ ճանապարհով կարելի կը լինի հաշտութիւն ձեռք բերել 23 համարները համաձայն չի այն բանին, որ Եանթունը Գոնիսիայից գրուած է կապուական զինուորների մասուան գում և օրինակ է բերում Էլեկտրիկ, որին Իրիտանիան չի առաջարկում ոչ մի պահանջ, չնայած այն հանգամանքին, որ հարաւար բրիտանացի զօն են քնացել այդ երկրում:

Յետոյ ստուած է, թէ 23 համարների գերը այս պատերազմում անամիմաս աւելի կարեւոր է, քան վերադրում են նրան:

Զինակոյր Անգլիայում

ԼՈՆԴՈՆ, 10 ապրիլ.— 23 հոտորական նախարարութիւնը կոչ է հրատարակել, որով հրաւիրում է զինուորագրուել և զինուորական պարգեւում են զեղեցկութիւն, որ իրենց արտից է բղխում:

Բանաստեղծները սովէ երեակայութեան թիկնից քեզ համար բանուածք են գործում, նկարիչները քո զէմքին միշտ նոր անմահութիւն են տալիս:

Ծովը տալիս է իր մարգարտը, հանքերն իրենց սակին, ամարային պարտեզները իրենց ծաղիկները, որպէսզի զարգարեն ու զուգն քեզ, որպէսզի դու աւելի թանկագին լինես:

Տղամարդկանց սրտերի ցանկութիւնն իրենց փայլով քո պատանեկութիւնն են պարտուած:

Կեսով շափ գու կին ես, կիսով չա ցնորք:

Ո՛վ ես, ընթերցող, որ հարիւր տարի անց կարգում ես իմ պօժմանքը:

Այս գարնան հարստութիւնից ոչ մի ծաղիկ քեզ ուղարկել չեմ կարող, և ոչ էլ այս ամպերից սակեայ ոչ մի շուր:

Բայց քո գունդը ու շուրջը նայիր: Գո ծաղիկդ պարտեզից հաւաքիր անուշահոտ յիշողութիւններն անցած ծաղիկներին մային, որ հարիւր տարի առաջ էին ապրում:

Քո սրտի բերկունքից գուցէ զգաս մի կնկնամի ուրախութիւն, որ երբում էր մի գարնան առաւօտ ու իր հրճուացող ձայնը առաքում առաջ, տարածութեան մէջ զէպի հարիւր տարին:

Սրտանգ Տե-Գրիգորեան

մայից արձակել և քորուել են հետապնդելով ծառայութիւնից յանձնել զինուորագրուելու: Քննութեան արդուքով 4 ձեռք քորուել են զինուորագրուելու: Գործը կարգուի գեղեցանելու նորին գերազանցութեանը: (Հայկ. Տեղ. Բ.)

ՇԱՆՇԵՐՈՒՄԻ ՀԱՎԱՌԱՎՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁԸ ԱՆԳՆԱՅԻ ԴԷՄ

Շաւշեթիայում, Արդանուշի շրջանում, հաւաքուած ին մի քանի հազար զինուած կուրքեր, որոնք պատրաստ են զինուած դիմադրութիւն ցոյց տալ ան իական գործին: Նրանց մի շն կն և այն մասերը, որոնք փախել են կարից: Շեք-Շանը սաստիկ ամբանում է և պատրաստուած պաշտպանուելու նրանց մէջ կան շատ վարժ աղակարներ և երիտասարդ-Քուրքերի ներկայացուցիչներ, որոնք իրենց ձեռքն են առել գործի կազմակերպութիւնը: (Հայկ. Տեղ. Բ.)

ՈՒՅՏԵՐԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐ.

Ձինասանի պատմաբար

ՊԱՐԻՋ.— Ձինաստանի պատուիրակութիւնը Պեկինի կառավարութեան տեղեկութիւն է ստացել այն մասին, թէ ինչպէս է 23 համարները պահանջում Եանթունայից 21 պահանջի փոփոխութիւնը: Այդ տեղեկութեան մէջ յայտնած է,

